

**ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ**

от одитен доклад № 0300100522

**за извършен одит на изпълнението: Оптимизиране на организацията на регистрите
на държавната администрация за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50 от Закона за Сметната палата и издадена заповед № ПК-03-01-001 от 08.05.2025 г., на заместник-председател на Сметната палата е извършен контрол за изпълнението на препоръките по одитен доклад № 0300100522 за извършен одит „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г.

Окончателният одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 035 от 31.01.2024 г. на Сметната палата (Протокол № 4).

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата окончателният доклад за резултатите от одита е изпратен на министъра на електронното управление с 9 (девет) препоръки за подобряване процеса по оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация. Срокът за изпълнение на препоръките е определен до 31 януари 2025 г.

Изискването на чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, от ръководителите на одитираната организация не е изпълнено и не е постъпвало уведомление до председателя на Сметната палата за предприетите мерки за изпълнение на дадените препоръки в определения срок.

Настоящият контрол за изпълнението на дадените препоръки от Сметната палата има за цел да се установи съответствието между дадените препоръки в одитния доклад по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата и действително предприетите мерки и извършени действия за изпълнението им.

РЕЗУЛТАТИ

При осъществения контрол за изпълнението на препоръките дадени от Сметната палата, адресирани към министъра на електронното управление е установено:

По препоръка 1. *С цел подпомагане на процеса по приемане на правила по области на политики, регламентирани в Закона за електронното управление, да се създаде необходимата организация за изготвяне на указания за тяхното разработване.*¹

Дадената препоръка е във връзка с констатация в одитния доклад, че според изискването на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 на Закона за електронното управление (ЗЕУ), министрите следва да приемат *правила по области на политики за предоставяне на електронни административни услуги, за обмена на електронни документи между административните органи, гражданите и организацията и за вътрешния обмен на електронни документи, когато организацията на работата и процесите изискват създаването на специален ред и спазването на по-строги изисквания за мрежова и информационна сигурност или за тях са установени специални стандарти за оперативна съвместимост.* Тези правила се определят с наредби, които трябва да се съгласуват с министъра на електронното управление. От отговорния орган не са предприемани действия за издаване на указания с цел подпомагане на процеса по тяхното разработване.²

Във връзка с дадената препоръка, от министъра на електронното управление (МЕУ) е представена информация за предприети действия за публикуване³ на утвърдени Правила за разработване и проверка на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и за разработване и контрол на изпълнението на планове за

¹ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 1, подт. 1.2.

² чл. 7, ал. 1, и ал. 2 от ЗЕУ, посл. изм. ДВ бр. 31 от 11.04.2025 г.

³ [Стратегии по области на политики - Министерство на електронното управление](#)

реализацията им⁴, издадени на основание чл. 7в, ал. 2, т. 4 и във връзка с чл. 7, ал. 6 от Закона за електронното управление (ЗЕУ), тъй като министърът на електронното управление следва да одобрява стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и утвърждава и контролира изпълнението на планове за реализацията им.⁵

Предприетите действия за изпълнение на препоръката не са конкретно относими към правилата, които трябва да бъдат приемани по области на политики във връзка с изпълнението на чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕУ, тъй като публикуваните указания са насочени към определяне на подхода и съдържанието на разработваните стратегии за развитие на електронното управление по области на политики, *а не конкретно към необходимите за приемане от отделните министри правила* „за предоставяне на електронни административни услуги, обмен на електронни документи между административните органи, гражданите и организациите и за вътрешния обмен на електронни документи, когато организацията на работата и процесите в съответната област на политика изискват създаването на специален ред и спазването на по-строги изисквания за мрежова и информационна сигурност или за тях са установени специални стандарти за оперативна съвместимост“. Доколкото „предоставянето на електронни административни услуги“ и „обмена на електронни документи между административните органи, гражданите и организациите“ са част от „електронното управление“ в съответната област на политика, утвърдените от министъра на електронното управление Правила за разработване и проверка на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и за разработване и контрол на изпълнението на планове за реализацията им, могат да подпомогнат частично процеса.

Препоръка 1 е частично изпълнена.

По препоръка 2. *Да предприеме действия за възстановяване на Съвета за електронно управление, като координационен механизъм предвиден в Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г. и да създаде необходимата организация за неговото ефективно функциониране и определи конкретно отговорно лице за секретар на съвета, който своевременно да публикува всички документи и материали за дейността на органа на Портала на консултативните съвети.*⁶

Препоръката е дадена във връзка с констатация, че през 2022 г. с Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 38 от 29.03.2022 г. се създава Съвет за електронно управление като орган на МС за цялостна координация на изпълнението на политиката за електронно управление с председател - министъра на електронно управление и членове - всички министри по области на политики, чрез което да се гарантира ангажираността на органите за ръководство на най-високо ниво. След март 2022 г. Съветът няма проведени заседания, на които да са взимани решения и не са предприети действия за промяна на поимения му състав при назначаване на служебен кабинет.

С ПМС № 60 от 19.04.2023 г.⁷ служебният кабинет променя ПМС № 38 от 2022 г., като заменя в заглавието думите Съвет за електронно управление със Съвет по цифрово десетилетие, като орган на Министерския съвет за осъществяване на координация, сътрудничество и консултация, мониторинг и оценката на държавната политика в областта на цифровата трансформация в Република България. Промяната е резултат от промяната в управлението на политиката за електронно управление, която съгласно чл. 7в

⁴ Заповед № МБУ-11550/25.07.2023 г на министъра на електронното управление

⁵ Одитни доказателства № 1 и № 2

⁶ Част "Констатации и оценки", раздел I, т. 1, подт. 1.3.

⁷ ПМС № 60 от 19.04.2023 г. за изменение на ПМС х№ 38 от 2022 г. за създаване на СЕУ при МС

от ЗЕУ се провежда от министъра на електронното управление. С ПМС № 60 от 2023 г. съставът на Съветът по цифрово десетилетие е променен съобразно актуалната структура на МС, като е определено, че функциите на секретариат на Съвета ще изпълнява дирекция „Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество“ на Министерството на електронното управление.

С новият Устройствен правилник на МЕУ⁸ функцията на секретариат на Съвета по цифрово десетилетие е възложена на дирекция „Дигитална трансформация“, която подпомага министъра при разработване и провеждане на държавната политика в областта на електронното управление, информационните технологии и информационното общество, като, разработва, координира, актуализира и извършва постоянен мониторинг и контрол на стратегически и програмни документи за развитие на електронното управление, информационните технологии и информационното общество в Република България.

Видно от протоколите от проведените заседания на Съвета по цифрово десетилетие за периода от създаването му до края на 2024 г. не са обсъждани въпроси за изпълнението на Актуализираната стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г.⁹

Препоръка 2 е частично изпълнена.

По препоръка 3. *Да се конкретизират отговорностите на специализираните дирекции в Министерството на електронното управление, които разработват, наблюдават и отчитат съответните стратегически и програмни документи.*¹⁰

Дадената препоръка от Сметната палата е във връзка със следните констатации:

а) След закриването на Държавна агенция за електронно управление (ДАЕУ) от 19.05.2022 г. с Устройствен правилник на МЕУ на дирекция „Политики за електронно управление“ (ПЕУ) е възложено задължението да изпълнява функциите на:

- секретариат на Съвета за електронно управление;
- трите бивши дирекции на ДАЕУ „Стратегии и политики за електронно управление“; „Бюджетен контрол и изпълнение на проекти“; „Електронна идентификация“;

- част от контролните функции на Главна дирекция „Контрол и административно-наказателна дейност и експлоатация“. Към 30.06.2023 г. определените функции на отговорната дирекцията ПЕУ в МЕУ са изключително широки, тъй като тя отговаря за разработване на цялостната политика за развитие на електронното управление в страната, в т.ч. за провеждането на регистровата реформа и за процеса по наблюдение и контрол на тяхното изпълнение.

б) Съществуват правомощия на министъра на електронното управление, изпълнението на които не е обезпечено с конкретни функции, възложени на административните звена в министерството, както и такива, които се припокриват:

- почти всички дирекции имат функции по разработване на стратегии по области на политики от тяхната функционална компетентност, а дирекция ПЕУ има функции по всички стратегии. Като се вземе под внимание значителния брой стратегически и програмни документи, задължителни по различни закони, без ясно дефиниране кои попадат в обхвата на съответната дирекция, с което се създава риск за ефективно упражняване на отговорност;

- на отдел „Стратегическо планиране на електронно управление“ от дирекция ПЕУ е възложено извършване на координация и извършването на постоянен мониторинг и

⁸ чл. 41, т. 36 от Устройствен правилник на министерство на електронното управление, обн. ДВ бр. 31 от 11.04.2025 г.

⁹ [Протокол+заседание+на+СИД+05.03.24.pdf](#) и [Протокол+заседание+СИД++23.11.23.pdf](#)

¹⁰ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2, подт. 2.1 и 2.2. от одитен доклад

контрол на националните стратегически и програмни документи, но същите функции са възложени и на дирекция „Информационни технологии, информационно общество, европейска координация и международно сътрудничество“, като не е определено конкретното административно звено, на което да е възложен оценката на въздействието на Стратегията за електронно управление;

Детайлизирането на функции, регламентирани в УП на МЕУ на водещата дирекция ПЕУ е извършено в утвърдените функционални характеристики. За осигуряване изпълнението на функциите на отделите са утвърдени длъжностни характеристики за съответните длъжности, в които са определени преките задължения и отговорности, свързани с организацията на работата за развитие на електронното управление в Република България по области на политики.

В длъжностните характеристики възложените отговорности във връзка с функциите за координация на провежданата политика за електронно управление не са изчерпателно определени. Разпределени са функции между отделите на дирекция ПЕУ, които се дублират. Припокриват се определени отговорности по координация и по процеса на извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление. Изпълнението на функцията на секретариат на Съвет за електронно управление не е възложено като задължение на конкретен отдел, което е риск за изпълняване на тази дейност и на практика се е реализирал, включително поради липсата на дейност от страна на съвета. В длъжностните характеристики на служителите на дирекция ПЕУ не са включени отговорности свързани с координацията на работата на Съвет за електронно управление и поддържането на информация на сайта на Консултативните съвети. В дирекцията не са определени служителите, които да изпълняват задължения във връзка с работата на Секретариата.¹¹

в) При извършения функционален анализ в края на 2022 г. са установени редица проблеми свързани с институционната идентичност, липсата на отговорности и припокриване на функции, както и необходимост от прецизиране и допълване на функции. В анализа се посочва, че в стратегическите документи в областта на електронното управление и регистровата реформа не е определена отговорността за изпълнението на документите, няма ясно определен орган осъществяващ контрола, на какъв период и в какъв срок се отчита изпълнението им. Към 30.06.2023 г. изведените констатации и направени препоръки въз основа на резултатите от изготвения анализ нямат отражение във функционалните характеристики на структурните звена и не са извършвани структурни и организационни промени в администрацията на МЕУ.¹²

При настоящия контрол за изпълнение на дадените от Сметната палата препоръки се установи, че с ПМС № 26 от 09.04.2025 г.¹³ е приет и обнародван нов Устройствен правилник на министерство на електронното управление, който определя организацията, дейността, функциите и числеността на персонала. Три от дирекциите в специализираната администрация са с функции по разработване, наблюдение и отчитане на стратегически и програмни документи. Това са дирекция „Дигитална трансформация, дирекция „Мрежова и информационна сигурност“ и Дирекция „Електронна идентификация и данни“.

Дирекция „Дигитална трансформация“ подпомага министъра при разработване и провеждане на държавната политика в областта на електронното управление, информационните технологии и информационното общество, като: разработва, координира, актуализира и извършва постоянен мониторинг и контрол на стратегически и програмни документи за развитие на електронното управление, информационните технологии и информационното общество; координира и подпомага реализирането на ангажиментите на национално ниво, свързани с европейската политическа програма

¹¹ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2, подт. 2.1. от одитен доклад

¹² Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 2, подт. 2.1 от одитен доклад

¹³ обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

„Цифрово десетилетие“, изготвя, координира и мониторира изпълнението на доклади, пътни карти и планове, изготвя анализи на показатели и прогнози; разработва и предлага единна политика за информационните ресурси, изготвя методически указания и координира нейното изпълнение; разработва анализи и прогнози по стратегическите цели, свързани с електронното управление, информационните технологии и информационното общество подпомага министъра при участие в провеждането на политики, в т.ч. съгласува нормативната уредба, изработва стратегии и планове за действие, провежда разяснителни кампании.¹⁴

Дирекция „Мрежова и информационна сигурност“ подпомага министъра при провеждане на държавната политика в областта на мрежовата и информационната сигурност в съответствие със Закона за киберсигурност, Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност¹⁵, и други подзаконови нормативни актове към тях, като: осъществява координация при изпълнението на политиките за мрежова и информационна сигурност, свързани с функционирането на електронното управление; разработва стратегии, планове за действие (пътни карти), политики, включително секторни, нормативни актове в областта на киберсигурността/мрежовата и информационната сигурност.¹⁶

Дирекция „Електронна идентификация и данни“ разработва и предлага единна политика за електронната идентификация и електронните удостоверителни услуги, координира и контролира нейното изпълнение; изготвя предложения по области на политики, в които се използват секторни електронни идентификатори; разработва и прилага политики в областта на данните.¹⁷

С новия Устройствен правилник ясно са определени функциите и отговорностите на различните специализирани дирекции, като е извършено разграничаване на предмета на дейност за функциите и задачите, свързани с разработването на наблюденията и отчитането на стратегически и програмни документи.

Препоръка 3 е изпълнена.

По препоръка 4: *Да предприеме действия за конкретизиране на отговорностите във връзка с изграждане, водене и поддържане на всеки от регистрите по ЗЕУ, като се включат в устройствените правилници на отговорните структури и във функционалните характеристики на административните звена, както и да се определят конкретни длъжностни лица.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията, че изпълнението на правомощията на министъра на електронното управление, по отношение на изграждането, воденето и поддържането на регистрите по изискванията¹⁸ на ЗЕУ, не е осигурено с възлагането на конкретни функции и задачи на административните звена в министерството.

При контрола за изпълнение на препоръките се устави, че:

а) **Регистъра на проектите (РП)**¹⁹ се поддържа като електронна система, администрирана от МЕУ, в която определени служители от различните административни органи²⁰ имат определени потребителски права за достъп и функции по въвеждане и актуализиране на информация. Всеки административен орган със своя заповед определя

¹⁴ чл. 41 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

¹⁵ приета с Постановление № 186 на Министерския съвет от 2019 г. обн., ДВ, бр.59 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 36 и 47 от 2022 г.

¹⁶ чл. 45 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

¹⁷ чл. 46 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

¹⁸ чл. 7д, чл. 7е и чл. 47-50 от Закон за електронното управление, Обн., ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., посл. изм. и доп. доп., бр. 31 от 11.04.2025 г.

¹⁹ чл. 7д от ЗЕУ, посл. изм. ДВ бр. 31 от 11.04.2025 г.

²⁰ § 1, т. 1 от ЗЕУ - Административен орган" е административен орган по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс.

длъжностни лица, които отговарят за работата с регистъра на проектите, като тези заповеди заедно със заявките за регистрация като потребители на системата се изпращат в МЕУ, тъй като въз основа на тези документи се осигурява достъп до Регистъра на проектите.

С новия Устройствен правилник²¹ на МЕУ, на дирекция „Контрол“ са определени функциите по администриране на регистъра, като с длъжностните характеристики е определен и достъпа на директор на дирекцията, началниците на отдели и експертите. В допълнение са издадени заповеди на министъра на електронното управление, с които са определени лицата които въвеждат информация в Регистъра на проектите за МЕУ, както и правила, утвърдени със Заповед № 1857/14.02.2025 г., по които се извършват проверки на проектни предложения и дейности, както и на технически спецификации за обществени поръчки по чл. 58а от закона за електронното управление.²²

Дирекция „Оперативно наблюдение и поддръжка на системи“ на Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронно управление“ (ИА ИЕУ) изпълнява функциите по развитие и поддръжка на информационните системи и регистри по Закона за електронното управление“, съгласно Устройствения правилник на ИА ИЕУ²³.

б) По отношение на **Регистъра на информационните ресурси**²⁴ (РИР), отговорностите са поделени между МЕУ²⁵ и ИА ИЕУ²⁶ в съответствие с устройствените правилници на двете администрации. През 2024 г., министърът на електронното управление със заповед²⁷ е определил отговорните лица за РИР, като след влизане в сила на новия Устройствен правилник на МЕУ, заповедта следва да бъде преиздадена в съответствие с новите функции и наименования на дирекциите, определени от април 2025 г.²⁸

в) **Регистърът на софтуерните системи** е реализиран като портал за разработчици и хранилище за изходен код. Предприети са действия за конкретизиране на отговорностите във връзка с изграждане, водене и поддържане на портала за разработчици и хранилище за изходен код, като министърът на електронното управление със заповеди е определил длъжностните лица за работа с портала и е утвърдил Общи условия за използване ресурсите на портала за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код от декември 2024 г.²⁹

г) **Регистрите за оперативна съвместимост**³⁰ - Регистър на стандартите³¹; Регистър на информационните обекти и Регистър на регистрите не се водят, с което не са спазени изискванията на чл. 47-50 от ЗЕУ. Регистрите за оперативна съвместимост се реализират чрез „Информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри“ (ИСЦИПР). Изграждането на регистрите за оперативна съвместимост е заложено като част от Оперативния план на МЕУ за 2024 г., цел 2.7.4: Подобряване на оперативната съвместимост с краен срок за изпълнение на дейността 31.12.2024 г.³² Към края на м. май 2025 г. тази цел не е изпълнена.

В новия Устройствен правилник на МЕУ е определено, че дирекция „Дигитална трансформация“ следва да „координира и контролира изграждането и развитието на системите и регистрите на МЕУ съгласно ЗЕУ, включително участва в разработването и предлага за утвърждаване методически указания за използване и правила за вписване и

²¹ обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

²² Одитно доказателство № 1

²³ чл. 15, т. 3 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

²⁴ чл. 7е от ЗЕУ, посл. изм. ДВ бр. 31 от 11.04.2025 г

²⁵ чл. 41, т. 11, 13 и 15 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г.

²⁶ чл. 4, ал. 1, т. 1, буква. а, от Устройствен правилник на ИА ИЕУ, изм. и доп. ДВ. бр.106 от 22 Декември 2023 г.

²⁷ Заповед № МЕУ-20949 от 16.12.2024 г., приложение препоръка 4 одитно доказателство № 1

²⁸ Заповед № МЕУ-20949 от 16.12.2024 г., приложение препоръка 4 одитно доказателство № 1

²⁹ Одитно доказателство № 1

³⁰ чл. 47-50 от ЗЕУ, посл. изм. ДВ бр. 31 от 11.04.2025 г.

³¹ чл. 41, т. 29 от Устройствен правилник на МЕУ, обн. ДВ. бр. 31 от 11 април 2025 г

³² [Стратегическо планиране - Министерство на електронното управление](#)

промяна на обстоятелства“. Предвижда се, след пускането в експлоатация на регистрите за оперативна съвместимост, да бъдат определени със заповед на министъра на електронното управление и конкретните длъжностни лица, които да отговарят за администрирането им.³³

С включването в устройствените правилници на отговорните структури и във функционалните характеристики на административните звена съответните функции и задачи по водене и поддържане на определените по ЗЕУ регистри са предприети действия за изпълнение на препоръката, които обаче не са достатъчни, тъй като все още не е спазено изискването на ЗЕУ за водене на регистри за оперативна съвместимост.

Препоръка 4 е изпълнена частично.

По препоръка 5: *Да създаде необходимата организация за актуализиране на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г. за периода на действие на актуализираната Стратегията за електронно управление и Концепция за развитие на електронното управление.*³⁴

Дадената препоръка е във връзка с актуализираната през 2021 г.³⁵ Стратегия за електронно управление в Република България 2019-2025 г. и Концепция за регистрова реформа с период на действие до 2025 г. Актуализацията е приета без да е актуализирана Пътната карта на Стратегията за електронно управление в Република България 2019-2025 г., като и периодът на нейното действие остава до 2023 г.³⁶

От министърът на електронното управление не са предприети действия за актуализиране на Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г., тъй като се счита, че актуализирането на Пътната карта за изпълнението на Стратегията за развитие на електронното управление 2019-2025 г. е с отпаднала необходимост.³⁷

С писмо с изх. № 13061/23.08.2023 г. до Министерския съвет, от министъра на електронното управление е поет ангажимент за разработване на цялостна стратегическа рамка за цифрова трансформация на Република България за периода 2025-2030 г., която да обедини съществуващите стратегическите документи в областта на електронното управление и цифровата трансформация. При този процес са взети под внимание и препоръките на дирекция „Стратегическо планиране“ в администрацията на Министерския съвет³⁸, предвид изтичането на Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2023 г. в края на 2023 г., да се обмисли възможността да не се разработва нова такава, а необходимите дейности да се интегрират в Националната пътна карта за цифровата трансформация на България“.

С цел изпълнение на тези ангажименти и препоръки, в началото на 2025 г. в МЕУ е разработена обща позиция за развитие на стратегическата рамка и дефиниране на стратегически цели в областта на цифровата трансформация, вкл. от компетентността на МЕУ³⁹, като предстои разработване на нова обща Националната стратегия за цифрова трансформация на България и пътна карта към нея от постоянната работна група към Съвета по цифрово десетилетие, в която са включени експерти от всички институции – членове на Съвета. Очаква се като част от пътната карта към новата национална стратегия,

³³ Одитни доказателства № 1 и № 3

³⁴ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 3, подт. 3.1.

³⁵ Решение № 298 на МС от 02.04.2021 г.

³⁶ т. 3, подт. 3.1. раздел I, Част “Констатации и оценки” от Одитен доклад № 0300100522 за извършен „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“

³⁷ Одитно доказателство № 1, т. 1.1.

³⁸ Писмо изх. № 03.24-13/11.08.2023 г. на МС, дирекция „Стратегическо планиране“

³⁹ Одитно доказателство № 1, т. 1.4.

да се актуализират и мерките и дейностите, включени в Пътната карта за изпълнение на Стратегията за развитие на електронното управление в Република България.

Препоръка 5 е в процес на изпълнение.

По препоръка 6: *Да създаде подходящ ред и организация за своевременно предприемане на действия във връзка с издаване на задължителни разпореждания до административните органи при неспазването на изискванията на закона, в т.ч. разработване и представяне за одобрение на стратегиите по области на политики.*⁴⁰

Препоръката⁴¹ е във връзка със законово определеното правомощие на министъра на електронното управление да издава задължителни разпореждания до административните органи за спазването на изискванията на закона.⁴² Стратегията за електронното управление е основа за създаването на секторни политики, стратегии, цели и дейности на ниво министерства, агенции и общински администрации. Секторните стратегии следва да бъдат насочени към създаване на условия за качествена промяна в работата на администрацията, която да допринесе за по-висока ефективност и ориентирано към потребителя административно обслужване, по-добра информираност на гражданите и бизнеса, и осигуряване на бърз и лесен достъп до административни услуги в съответните области.⁴³ За периода 2019-2022 г. не са издавани разпореждания от министъра на електронното управление към министрите за разработване на стратегии по области на политики.⁴⁴ До месец октомври 2023 г. от предвидените 23 области са одобрени само четири секторни стратегии (е-митници, е-осигуряване, е-външна политика)⁴⁵ от отговорния орган, от които една е с изтекъл срок на действие (е-правосъдие).

Към месец май 2025 г. са действащи само две секторни стратегии за електронно управление- е-митници 2021-2027 г.⁴⁶ и е-осигуряване 2018-2025 г.⁴⁷

С последното изменение на ЗЕУ⁴⁸ от април 2025 г. се запазва изискването министърът на електронното управление да одобрява стратегии за развитие на електронното управление по области на политики за утвърждава и контролира изпълнението на плановете за реализацията им.⁴⁹ На интернет страницата на Министерство на електронното управление са публикувани Правила за разработване и проверка на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики и разработване, утвърждаване и контрол на плановете за реализацията им (*Правилата*); Изисквания към структурата и съдържанието на стратегии за развитие на електронното управление по области на политики – *Приложение № 1*; Изисквания към структурата и съдържанието на плановете за реализацията на стратегиите за развитие на електронното управление по области на политики – *Приложение № 2*.

Независимо от създадените правила за разработване на секторни политики и редът за тяхното изпълнение и контрол, към месец май 2025 г., на портала за обществени консултации все още са публикувани само две секторни стратегии за електронно управление- е-митници 2021-2027 г.⁵⁰ и е-осигуряване 2018-2025 г.⁵¹ към

⁴⁰ Част "Констатации и оценки", раздел I, т. 3, подт. 3.3

⁴¹ Одитен доклад № 0300100522 за извършен „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г., Част "Констатации и оценки", раздел I, т. 3, подт. 3.3.

⁴² чл. 7, ал. 6 и чл. 7в, т.4 от посл. изм. и доп., ДВ, бр. 31 от 11.04.2025 г.

⁴³ „Актуализирана стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 – 2025 г.“, стр. 37

⁴⁴ чл. 7и от Закон за електронното управление, Обн., ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 31 от 11.04.2025 г.

⁴⁵ Проектът на секторна стратегия не е одобрен и е върнат с предписания за отстраняване на констатирани несъответствия

⁴⁶ Приета с РМС № 951 от 25.11.2022 г.

⁴⁷ Протокол № 37 на МС от 31.08.2022 г.

⁴⁸ чл.7, ал. 6 и чл. 7в, т. 4 от ЗЕУ посл. изм. и доп., бр. 31 от 11.04.2025 г.

⁴⁹ чл. 7, ал. 6 от Закона за електронното управление Обн., ДВ, бр. 46 от 12.06.2007 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 31 от 11.04.2025 г.

⁵⁰ Приета с РМС № 951 от 25.11.2022 г.

⁵¹ Протокол № 37 на МС от 31.08.2022 г.

Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление 2019-2025⁵². В допълнение, за периода от 31.01.2024 г. до края на м. май 2025 г., от министъра на електронното управление не са издавани задължителни разпореждания до административните органи за разработване на секторни стратегии за развитие на електронното управление.

Препоръка 6 не е изпълнена.

По препоръка 7: *Да определи отговорно длъжностно лице и да създаде необходимата организация за публикуване на актуална ежесмесечна информация за дейността на министерството на официалната му интернет страница в съответствие с изискванията на чл. 7п., точка 1-4 от ЗЕУ.*⁵³

Препоръката е дадена във връзка с констатация⁵⁴, че на официалната интернет страница на министерство на електронното управление не се поддържат, или се поддържат частично данни и информация по отношение на:

- данните от Регистъра на проектите;
- обобщени статистически данни от Регистъра на информационните ресурси, поради липсата на публичен достъп;
- данни за актовете по административнонаказателните разпоредби от ЗЕУ, които са публикувани само на Портала за отворени данни ([Open Data Portal](#)).

При настоящия последващ контрол се установи, че със свои заповеди от 2023 г. и 2024 г., министърът на електронното управление⁵⁵ е определил отговорни длъжностни лица за публикуване на информация и данни на Портала за отворени данни. В издадените заповеди липсва изискване за определяне на отговорности за публикуване на данни на официалната интернет страница на министерството, а само отговорности по отношение на Портала за отворени данни.

Към края на м. май 2025 г. на интернет страницата на МЕУ все още не се публикуват данни за актовете за наложени глоби за неспазване на изискванията на ЗЕУ (актове по чл. 63 и 64 от ЗЕУ). В раздел „Открито управление“ - „Контрол и административнонаказателна дейност“ са публикувани единствено годишни планове на МЕУ за извършване на проверки за съответствието на интернет страниците с изискванията за достъпност, и за спазване на изискванията на Закона за електронното управление, Закона за достъп до обществена информация и Закона за достъп до пространствени данни, за 2023 г., 2024 г. и 2025 г. В раздел „Данни“, също не са публикувани данни за съставените актове за установяване на административно нарушение.

С предприетите от министъра на електронното управление действия за изпълнение на препоръката все още не е постигната целта за публикуване на изискуемата по чл. 7п от ЗЕУ информация в пълен обем.

Препоръка 7 е изпълнена частично.

По препоръка 8: *Да създаде организация за осигуряване на публичност и прозрачност на докладите и информацията за напредъка на регистровата реформа.*⁵⁶

⁵² Портал за обществени консултации

⁵³ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4, подт. 4.2.

⁵⁴ Одитен доклад № 0300100522 за извършен „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация”, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г., Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4, подт. 4.2.

⁵⁵ Одитно доказателство № 1, т.1.5.

⁵⁶ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4, подт. 4.2.

Препоръката е дадена във връзка с констатация⁵⁷, че на интернет страница на ДАЕУ и съответно МЕУ в секция „Стратегии и политики“ са публикувани всички стратегически документи в областта на електронното управление, в т. ч. Концепцията за регистрова реформа. Публикуван е „Доклад за напредъка по изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г. и на мерките от Пътната карта за нейното изпълнение“ за периода 01.06.2020 г. - 31.05.2021 г., но доклади за напредъка по изпълнение на Концепцията за регистрова реформа не са публикувани.

При настоящия последващ контрол за изпълнението на препоръките се установи, че от министърът на електронното управление не са предприети действия за изпълнение на препоръката, като на интернет страницата на Министерство на електронното управление към месец май 2025 г. доклади за напредъка по изпълнение на Концепцията за регистрова реформа не са публикувани. Единствено е публикуван доклад за периода 01.06.2020 г. - 31.05.2021 г. за напредъка по изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г. и на мерките от Пътната карта за нейното изпълнение.⁵⁸ Причина за това е разбирането, че МЕУ няма определени отговорности и задължения, свързани с отчитане на напредъка на регистровата реформа съгласно ЗЕУ и Устройствения правилник на министерството.⁵⁹

С предприетите действия не се осигурява публичност и прозрачност за напредъка на регистровата реформа на държавната администрация.

Препоръка 8 не е изпълнена.

По препоръка 9: *Да създаде организация и да се определят отговорни длъжностни лица във връзка с осъществяване на контрол по изпълнението на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, както и изготвяне и представяне в МС на ежегоден отчет за осъществения контрол в изпълнение на чл. 63 от същата наредба.*⁶⁰

Препоръката е дадена във връзка с определяне на отговорни длъжностни лица за изпълнение на регламентираното в Наредбата за общите изисквания към информационните системи и регистрите и електронните административни услуги⁶¹, министърът на електронното управление периодично да възлага извършване на проверки за съответствие на регистри с изискванията на наредбата, както и да контролира изпълнението ѝ. Министърът на електронното управление има и задължението, ежегодно да представя отчет за осъществения контрол пред Министерския съвет, а при системно неспазване на предписанията от страна на първичен администратор на данни, да изготви доклад до Министерския съвет. От МЕУ не е представян отчет за осъществения контрол пред Министерския съвет.⁶²

Проверката за изпълнение на дадената препоръка установи, че от министърът на електронното управление за периода 2023 - 2025 г. са издадени 5 бр. Заповеди за определяне на длъжностни лица за извършване на проверки за изпълнението на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги. Последната издадена заповед е от месец февруари 2025 г.⁶³ Със

⁵⁷ Одитен доклад № 0300100522 за извършен „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г., Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 4, подт. 4.2.

⁵⁸ [Стратегически документи - Министерство на електронното управление](#)

⁵⁹ Одитно доказателство № 1

⁶⁰ Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 5

⁶¹ Приета с ПМС № 3 от 9.01.2017 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 80 от 20.09.2024 г.

⁶² Одитен доклад № 0300100522 за извършен „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г., Част “Констатации и оценки”, раздел I, т. 5

⁶³ Одитно доказателство № 1, т.1.6.

издадените заповеди министърът на електронното управление определя длъжностни лица, които да:

- извършват проверки относно спазването на разпоредбите на Закона за електронното управление (ЗЕУ), Закона за киберсигурност (ЗК), Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД) и на подзаконовите нормативни актове за прилагането им;

- дават задължителни предписания на административните органи, като определят срок за изпълнението им. За неизпълнението на предписанията в срок могат да приложат принудителни административни мерки;

- издават предписания, препоръки, констатации и по останалите нормативни актове;

- съставят актове за установяване на административни нарушения.

Министърът на електронното управление е орган за контрол по изпълнение на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги.⁶⁴ Според разпоредбите на чл. 63 от същата наредба, органа по контрол периодично възлага извършване на проверки за съответствие на регистри с изискванията на тази наредба, ежегодно представя отчет за осъществения контрол пред Министерския съвет

От МЕУ не са изготвяни и не са представени в Министерския съвет ежегодни отчети за осъществения контрол в изпълнение на изискванията на чл. 63, ал. 2 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги.⁶⁵

От министъра на електронното управление са предприети мерки за изпълнение на препоръката, като са издадени заповеди, с които са определени длъжностни лица за осъществяване на контрол по изпълнението на Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, но не е изпълнено изискването за ежегодното изпращане на отчети за осъществения контрол пред Министерския съвет.

Препоръка 9 е изпълнена частично.

⁶⁴ Глава Седма от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, посл. изм. ДВ бр. 80 от 20.09.2024 г.

⁶⁵ Одитно доказателство № 1.6.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъщественият контрол за изпълнението на препоръките на Сметната палата, дадени с одитен доклад № 0300100522 за извършен одит на изпълнението „Оптимизиране на организацията на регистрите на държавната администрация“ за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2022 г., показва, че от общо адресираните към министъра на електронното управление 9 (девет) препоръки:

- 1 (една) препоръка е изпълнена;
- 5 (пет) препоръки са частично изпълнени;
- 1 (една) препоръка е в процес на изпълнение и
- 2 (две) препоръки не са изпълнени.

При настоящия последващ контрол са събрани 4 (четири) броя одитни доказателства.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ, Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 215 от 02.07.2025 г. на Сметната палата.

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА

№	Доказателства	Брой листа/ електронни носители
1.	Писмо отговор рег. № МЕУ-7295/20.05.2025 г. от министъра на електронното управление, с приложения към него:	Електронен носител
1.1.	Приложение с информация за предприети действия за изпълнение на препоръките към Писмо рег. № МЕУ-7295/20.05.2025 г. от министъра на електронното управление	Електронен носител
1.2.	по Препоръка 2 - Заповед рег. № МЕУ-19017/13.11.2024 г. на министъра на електронното управление за определяне на служители, които да извършват вписване и актуализиране на данните в Административният регистър свързани с дейността на Съвета по цифрово десетилетие. Писмо рег. № 19118/14.11.2024 г. до Министерски съвет; - Заповед рег. № МЕУ-8903/02.06.2023 г. на министъра на електронното управление за определяне на служители с право на достъп до Портала за консултативните съвети на Министерски съвет. Писмо рег. № МЕУ-8918/02.06.2023 до Министерски съвет.	Електронен носител
1.3.	по Препоръка 4 (напка 1) - Общи условия за използване ресурсите на портал за разработчици и експлоатация на хранилище за изходен код, и за правила за предоставяне на права за управление на ресурсите, утвърдени със Заповеди рег. №№ МЕУ-8474/29.08.2022 г., МЕУ-20792/11.12.2024 г. на министъра на електронното управление; - Заповед рег. № МЕУ-20949/16.12.2024 г. на министъра на електронното управление за определяне на длъжностни лица от Министерство на електронното управление и Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“, за извършване на дейности, съгласно Общите условия за използване ресурсите на портала за разработчици и експлоатация на хранилището за изходен код. по Препоръка 4 (напка 2) - Правила за извършване на проверки на проектни предложения и дейности, както и на технически спецификации за обществени поръчки по чл. 58а от Закона за електронното управление, утвърдени със Заповед рег. № МЕУ-1857/ 14.02.2025 г.; - Заповед рег. № МЕУ-9307/12.06.2023 г. на министъра на електронното управление за определяне на служители на Министерството на електронното управление, които да вписват от името на министерството, в качеството му на задължен административен орган, информация в „Информационната система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии и в Регистъра на проектите“; - Заповед рег. № МЕУ-18698/07.11.2024 г. на министъра на електронното управление за изменение на Заповед рег. № МЕУ-9307/12.06.2023 г.	Електронен носител
1.4.	по Препоръка 5 - Заповед рег. № МЕУ-615/20.01.2025 г. на министъра на електронното управление за създаване на работна група за изработване на обща позиция за развитие на стратегическата рамка и дефиниране на общи стратегически цели в сферите от компетентността на Министерството на електронното управление; - Доклад рег. № 234/21.02.2025 г. от заместник-министър на електронното управление до министъра на електронното управление относно разработване на обща позиция за развитие на стратегическата рамка и дефиниране на общи стратегически цели в сферите от компетентността на Министерството на електронното управление, с приложения стратегически, общи и набор от специфични цели, включително в сферите от компетентността на МЕУ.	Електронен носител
1.5.	по Препоръка 7 - Заповед рег. № МЕУ-7461/24.04.2024 г. на министъра на електронното управление за определяне на служители за обработка и публикуване на информация на Портала за отворени данни; - Заповед рег. № МЕУ-14914/21.09.2023 г. на министъра на електронното управление за определяне на служители за публикуване и поддържане на	Електронен носител

	информация от общественния сектор в профила на МЕУ на Портала за отворени данни (https://data.egov.bg/)	
1.6.	по Препоръка 9 - Заповеди (5 бр.) за периода от 12.06.2023 г. до 21.02.2025 г. за определяне на длъжностни лица, които да извършват проверки относно спазването на разпоредбите на Закона за електронното управление, Закона за киберсигурност, Закона за достъп до обществена информация, Закона за достъп до пространствени данни и на подзаконовите нормативни актове по прилагането им.	Електронен носител
2.	Екранни снимки към препоръка № 1.	Електронен носител
3.	Електронно писмо отг. от зам.-министърът на електронното управление от 23 май 2025 г. за предоставяне на допълнителна информация.	Електронен носител
4.	Екранни снимки към препоръка № 7.	Електронен носител